TORAH OHR · PARSHAS VAYAKHEL · MAAMAR 2

קחו מאתכם תרומה להוי׳ כל נדיב לבו יביאה...

"Take from among you an offering to Havayah; whoever is generous of heart"

◇

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA
likuteitorah.com/torah-ohr/vayakhel/2/

1 קחו מאתכם תרומה להוי' כל נדיב לבו יביאה את תרומ' [תרומת] הוי"ה. ולהבין ענין ב' תרומות אלו. אחת להוי"ה והב' תרומת הוי"ה.

"Take from among you an offering (terumah) to Havayah; whoever is generous of heart (nediv libo), let him bring it, the offering of Havayah." [We need] to understand the matter of these two offerings: one is "to Havayah," and the second is "the offering of Havayah."

הנה תרומה לשון רוממות. ארוממך אלקי המלך כו' וגם תרומה לשון הפרשה להפריש תרומה. ולהבין ענין הרוממות הוא כי הנה נודע שיש ב' בחי' בהשתלשלות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע.

Now, terumah is a term of exaltation (romemus), [as in] "I will exalt You, my G-d the King," etc. And terumah is also a term of separating, [as in] "to separate terumah." And to understand the matter of exaltation: it is known that there are two levels in the chain of descending worlds (hishtalshelus), the light that fills all worlds (memalei kol almin) and the light that encompasses all worlds (sovev kol almin).

שבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא כמשל הנשמה שמחי' את הגוף ומתלבשת בו להחיות בבחי' התחלקות מחשבה ודבור ומעשה והתלבשות המוחין בראש כו'.

The level of memalei kol almin is like the analogy of the soul, which gives life to the body and clothes itself in it to give it life in the mode of division: thought, speech and action, and the enclothing of the intellect (mochin) in the head, etc.

וכן בכל אבר חיות פרטי (שהחיות מתלבש בכל אבר לפי מזגו ותכונתו דהיינו שכללות גילוי חיות הנשמה היא במוחין ומשם נמשך הארה לכל כלי ואבר כפי בחינתו.

And likewise in each limb [there is] a particular life-force. (For the life-force clothes itself in each limb according to its temperament and character: that is, the revelation of the soul's life-force as a whole is in the brain, and from there a radiance is drawn to each vessel and limb according to its level.

בעין נמשך ומתלבש כח הראיה. ובאוזן נמשך ומתלבש כח השמיעה. וכח המעשה נמשך ומתלבש בידים עד כח ההילוך שנמשך ומתלבש ברגלים. נמצא האור והחיות מאיר ומתלבש בכל כלי לפי בחינתו ומהותו.

In the eye the power of sight is drawn and clothed; in the ear the power of hearing is drawn and clothed; and the power of action is drawn and clothed in the hands, down to the power of walking, which is drawn and clothed in the feet. It follows that the light and life-force shines and clothes itself in each vessel according to its level and its nature.

ועל כן בהמוחין מאיר הארה וחיות יותר גדול מפני שהכלי מזוכך ונעלה יותר. ע"כ יכול לקבל הארה יותר גדולה והיא גילוי השכל והמחשבה.

Therefore a greater radiance and life-force shines in the brain, because the vessel is more refined and more elevated. Therefore it can receive a greater radiance, and this is the revelation of intellect and thought.

משא"כ בידים אין הכלי יכול לקבל בחי' גילוי זה לכן אין נמשך ומתלבש בהם רק גילוי כח המעשה. ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש בהם הארה יותר גדולה מבכח הנמשך ומלובש ברגלים שאין בהם רק כח ההילוך.

This is not so in the hands: the vessel cannot receive this level of revelation, and therefore nothing is drawn and clothed in them but the revelation of the power of action. Nevertheless, there is in them a greater radiance than in the power drawn and clothed in the feet, in which there is only the power of walking.

משא"כ ביד יוכל לעשות כל מלאכת מחשבת ולכתוב דברי חכמה. הרי שהשכל אע"פ [אף על פי] שאינו מלובש בגילוי ביד נמשך הוא ומתגלה ע"י אמצעות כח המעשה שבידים. משא"כ בכח ההילוך שברגל אין שייך בו המשכה זו.

Whereas with the hand one can do every work of skilled design (meleches machsheves) and write words of wisdom. Thus the intellect, although it is not clothed in the hand in a revealed way, is drawn and revealed through the medium of the power of action in the hands. Whereas to the power of walking in the foot, this drawing-down does not apply.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] בבחי' אחרת יש מעלה ברגל שנושא את הראש. וזהו משום דנעוץ סופן בתחלתן ויש בחי' בהסוף מבחי' תחלתן אך מ"מ נקרא הרגל סוף ולא כן היד.

Nevertheless, in another respect the foot has an advantage, in that it carries the head. This is because "their end is wedged in their beginning," and in the end there is something of the level of their beginning. Nevertheless, the foot is called the end, which is not so of the hand.

והיינו שביד יש גילוי החיות יותר מברגל כנ"ל ממשל כתיבת השכל ע"י הידים דייקא. וכ"ז [וכל זה] מפני שהחיות נמשך ומתלבש בכל אבר לפי ערכו ותכונתו:)

That is, in the hand there is more revelation of the life-force than in the foot, as mentioned above from the example of writing down the intellect specifically by the hands. And all this is because the life-force is drawn and clothed in each limb according to its measure and its character.)

ומזה יובן הנמשל בענין סדר השתלשלות והמשכת החיות מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הנמשך בתוך כל עלמין. בכל עולם ובכל נברא לפשע"ד [לפום שיעורא דיליה] כפי אשר יוכל שאת.

From this the parallel will be understood, in the matter of the order of the chain of descending worlds and the drawing down of the life-force from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is drawn within all worlds: in each world and in each creature according to its own measure, as much as it is able to bear.

וכללות חיות זה נק' בזוה"ק [בזוהר הקדוש] ממלא כל עלמין. שבגעה"ע [שבגן עדן העליון] מדור הצדיקים הגדולים מאיר בגילוי יותר והוא כמשל השכל המתגלה במוחין שבראש.

This life-force as a whole is called in the holy Zohar memalei kol almin ("filling all worlds"). In the Upper Gan Eden, the abode of the great tzaddikim, it shines in greater revelation, and this is like the analogy of the intellect, which is revealed in the brain in the head.

2 ואח"כ בעולם המלאכים שעיקר מהותם באהוי"ר [באהבה ויראה] טבעיים ואין להם השגה כמו נשמות הצדיקים הגדולים זהו כמשל החיות הנמשך ומלובש בידים חסד דרועא ימינא בחי' אהבה. מחנה מיכאל. וגבורה דרועא שמאלא. היא בחי' יראה מחנה גבריאל.

Afterwards, in the world of the angels, whose essence lies chiefly in natural love and awe, and who do not have comprehension like [that of] the souls of the great tzaddikim: this is like the analogy of the life-force drawn and clothed in the hands. Chesed (kindness) is "the right arm" (dero'a yemina), the level of love, the camp of Michael; and Gevurah (restraint) is "the left arm" (dero'a smala), the level of awe, the camp of Gavriel.

3 ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש להם השגה ג"כ כמו שהשכל נמשך על ידי הידים.

Nevertheless, they too have comprehension, just as the intellect is drawn through the hands.

וגם כמו שהשכל נמשך ומתלבש במדות שבלב שהוא גילוי פנימי יותר מבידים כי הידים הם חיצוניות המדות. וכך יש מלאכים מבחי' פנימיות מיכאל וגבריאל אש ומים שהם מדות שבלב.

And also, just as the intellect is drawn and clothed in the emotive attributes (middos) in the heart, which is a more inward revelation than in the hands, for the hands are the outer dimension (chitzoniyus) of the emotive attributes, so too there are angels from the level of the inner dimension (pnimiyus), Michael and Gavriel, fire and water, which are the emotive attributes in the heart.

4 ויש מבחי' חיצוניות דרועא ימינא דהיינו להיות ההשפעה למטה מכלכל חיים בחסד כו'. וכן יורד עוד החיות בבחי' עשייה בכל עולם לפי ערכו.

And there are [angels] from the level of the outer dimension of "the right arm," that is, for the flow to go below: "He sustains the living with kindness," etc. And likewise the life-force descends further, into the level of making (asiyah), in each world according to its measure.

וכך כתיב אתה עשית את השמים ושמי השמים כו' הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם.

And so it is written, "You have made the heavens and the heavens of the heavens," etc., "the seas and all that is in them, and You give life to them all."

שהחיות ההוא מבחי' ואתה מחיה את כולם מתלבש תוך עלמין וממלא הוא בכל עולם לפי ערכו בשמי השמים גילוי בחי' עליונה יותר מבשמים.

For that life-force, from the level of "and You give life to them all," clothes itself within the worlds, and it fills each world according to its measure: in the heavens of the heavens [there is] a revelation of a higher level than in the heavens.

וכן בשמים יש גילוי בחי' יותר עליונה מבארץ כמו שנראה בחוש:(ויובן זה יותר ממה שהיה נראה בחוש בענין המשכת המן דכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. וכתיב וברדת הטל ירד המן.

And likewise in the heavens there is a revelation of a higher level than on the earth, as is seen with the senses. (This will be understood further from what was seen with the senses in the matter of the drawing down of the manna, as it is written, "Behold, I will rain down for you bread from heaven," and it is written, "And when the dew descended, the manna descended."

והנה המן נק' ג"כ לחם אבירים שמלאכי השרת נזונים בו. והוא תמוה דאיך המלאכים שהם רוחניים יאכלו המן שהיה דבר גשמי כמ"ש וטחנו ברחים או דכו במדוכה.

Now, the manna is also called "the bread of the mighty (lechem abirim)," on which the ministering angels are nourished. And this is puzzling: how could the angels, who are spiritual, eat the manna, which was a physical thing, as it is written, "And they ground [it] in mills, or pounded [it] in a mortar"?

אך הענין שהמן שרשו גבוה מאד שנמשך מבחינת טל השמים והוא בחי' טלא דבדולחא שהוא בחי' אורות עליונים ממש וכמ"ש כי טל אורות טלך נמצא שהוא ממש אורות עליונים הרוחניים.

But the explanation is that the root of the manna is very high, for it is drawn from the level of "the dew of the heavens," which is the level of "the crystalline dew" (tala di'vedolcha), the level of the actual supernal lights, as it is written, "For your dew is a dew of lights." It follows that it is actually the spiritual supernal lights.

ונק' בזה"ק [בזהר הקדוש] טלא דנטיף מעתיקא לז"א. וזהו טל השמים. הן ממש נמשכו ונתלבשו במן.

In the holy Zohar it is called "the dew that drips from Atik to Z'eir Anpin," and this is "the dew of the heavens." These very [lights] were drawn down and clothed in the manna.

ואיך יהיה ההמשכה זו ממקום עליון כ"כ [כל כך] למטה הוא ודאי לא כמו שהאור ממש למעלה נמשך ומתגלה למטה. כי הרי בחי' טל אורות הוא אורות עליונים ממש שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' הכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאצילות. ולכן נק' טל אורות דוקא וא"כ איך יומשך למטה כמו שהוא.

And how could this drawing down be from so high a place to below? It is certainly not that the light itself, [as it is] above, is drawn down and revealed below. For the level of "a dew of lights" is the actual supernal lights, which are above even the level of the vessels of the Ten Sefiros of the World of Atzilus (Emanation); that is why it is called specifically "a dew of lights." If so, how could it be drawn down below as it is?

אלא ודאי היינו ע"י התלבשות בסדר ההשתלשלות ממדרגה למדרגה שמי השמים לבחי' שמים. ואח"כ לבחי' ארץ. ולכן בעודו למעלה מלאכי השרת נזונין בו שאז עדיין היה מזון רוחני ולא גשמי כלל.

Rather, it is certainly through being clothed in the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), from level to level: [from] the heavens of the heavens to the level of heavens, and afterwards to the level of earth. Therefore, while it is still above, the ministering angels are nourished by it, for then it was still spiritual food and not physical at all.

ואח"כ נתגשם ונעשה מזון גשמי. ומ"מ מלובש בו אורות העליונים ממש. ולכן הוא ג"כ למטה לחם אבירים שנבלע ברמ"ח אברים ואין ממנו פסולת וע"כ בשבת לא ירד מן.

Afterwards it became physical and turned into physical food. Nevertheless, the actual supernal lights are clothed in it. Therefore below, too, it is "the bread of the mighty (abirim)," which is absorbed into the 248 limbs (evarim) and has no waste. And therefore on Shabbos the manna did not descend.

משא"כ שאר השפעות נמשכים גם בשבת אע"פ [אף על פי] שאין לך עשב שאין לו מזל מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל גם בשבת משא"כ במן.

Whereas other kinds of influence are drawn down on Shabbos as well: although "there is no blade of grass that does not have a mazal above that strikes it and says to it, 'Grow,'" [it does so] on Shabbos as well. Not so with the manna.

והיינו משום דבמן היה נמשך מבחי' טל אורות. ובחי' זו א"א לה לירד בשבת לפי שאז הוא עליית העולמות למעלה.

This is because in the manna there was drawn down [light] from the level of "a dew of lights," and this level cannot descend on Shabbos, because that is the time of the ascent of the worlds above.

רק שלפי שעלייה זו רק בפנימיות ולא בחיצוניות. לכן שאר השפעות יורדים בשבת לפי שהם מבחי' חיצוניות. וא"כ מובן מזה איך שבמן היה התלבשות טל אורות. והיינו ע"י השתלשלות ממדרגה למדרגה.

However, since this ascent is only in the inner dimension (pnimiyus) and not in the outer dimension (chitzoniyus), therefore the other kinds of influence do descend on Shabbos, since they are from the level of the outer dimension. If so, it is understood from this how in the manna there was an enclothing of "a dew of lights," and this was through a chain of descent from level to level.

ולכן אין דומה המן שלמטה לכמו שהוא למעלה. שלמטה נעשה גשמי. משא"כ בעודו למעלה בעולם הרוחני הוא רוחני ולחם שמלאכי השרת נזונין בו. והיינו מן כמו שהוא עדיין למעלה בבחי' עליונות טרם ירידתן למטה.

Therefore the manna below is not like [the manna] as it is above: below it became physical, whereas while it is still above, in the spiritual world, it is spiritual, bread on which the ministering angels are nourished. That is, the manna as it still is above, in the level of loftiness, before their descent below.

נמצא מזה יוכל האדם להשכיל ענין בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא ירידת החיות מרום המעלות להיות יורד ונמשך ומתלבש בכל עולם לפי ערכו ובחינתו. והוא מ"ש ואתה מחיה את כולם כו':)

From this, then, a person can comprehend the matter of the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin): it is the descent of the life-force from the highest of heights, so that it descends, is drawn down and clothes itself in each world according to its measure and its level. And this is what is written, "And You give life to them all," etc.)

עוד יובן זה ממ"ש בפ' שלח היש בה עץ אם אין.

This will be understood further from what is written in Parshas Shelach, "Is there a tree (etz) in it or not (ayin)?"

ופי' הזוה"ק [הזוהר הקדוש] שם שרצו לידע מהות ההשפעה הנמשך בארץ ישראל אם היא רק מבחינת עץ הוא בחי' עץ החיים שהוא בחי' חכמה כמ"ש והחכמה תחיה כו' וגם עץ ל' [לשון] עצה ותושיה והוא בחי' חכמה. או שנמשך מבחי' אין שהוא בחי' שלמעלה מעלה ממדרגת החכמה כמ"ש והחכמה מאין תמצא.

The holy Zohar there explains that they wanted to know the nature of the flow drawn down into the Land of Israel: whether it is only from the level of "tree," which is the level of the Tree of Life, the level of Chochmah (wisdom), as it is written, "And wisdom gives life," etc.; and also etz ("tree") is a term for "counsel (etzah) and sound wisdom," which is the level of Chochmah; or whether it is drawn from the level of ayin ("nothing"), which is a level far above the rank of Chochmah, as it is written, "And wisdom, from ayin (nothing) it is found."

5 והסימן היה אם יראו גידול הפירות ע"ד שאר הארצות לבד אז היא רק מבחי' עץ

And the sign was: if they would see the growth of the fruit in the manner of other lands only, then it is only from the level of "tree,"

וכמו דכתיב כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קניניך שכל העולם ומלואו שרשו מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] בראשית ות"י [ותרגום ירושלמי] בחוכמתא.

as it is written, "You have made them all with wisdom; the earth is full of Your possessions": for the whole world and its fullness has its root in the level of the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah): "In the beginning (bereishis)," and the Targum Yerushalmi [renders it] "with wisdom" (bechochmesa).

אבל אם יראו גידול הפירות וההשפעה בעילוי רב שלא בערך כל הארצות וכנזכר בדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] סוף מס' [מסכת] כתובות.

But if they would see the growth of the fruit and the flow with great excellence, beyond comparison with all the lands, as is mentioned in the words of our Sages, of blessed memory, at the end of the tractate Kesubos,

אז יובן שההשפעה לשם נמשך מבחי' אין שהוא למעלה מבחי' חכמה שמשם נמשך בגילוי יותר שלא על ידי צמצומים כו'.

then it would be understood that the flow there is drawn from the level of ayin, which is above the level of Chochmah, from where it is drawn in greater revelation, not through contractions (tz-imtzumim), etc.

הרי מובן מזה ג"כ איך אפי' בהשפעה גשמית ממש נמשך ומתלבש מבחי' אין שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' חכמה

From this it is also understood how even in an actually physical flow, [something] from the level of ayin, which is above even the level of Chochmah, is drawn down and clothed.

ואיך הוא אלא ודאי ע"י השתלשלות מדרגות רבות עד אין קץ רק שמ"מ מלובש בזה ממש מבחי' אין ומזה נמשך תוספת הברכה והגידול בתוספת מרובה.

And how is this? It is certainly only through a chain of descent (hishtalshelus) through many levels without end, except that, even so, [something] from the level of ayin itself is clothed in it; and from this comes the added blessing and growth, with great increase.

א"כ מכ"ז [מכל זה] יובן למשכיל ענין בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שההשפעה נמשך מרום המעלות ממש רק שנמשך ומתלבש בכל עולם ובכל נברא לפי ערכו.

If so, from all this the discerning person will understand the matter of the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin): the flow is drawn from the very highest of heights, except that it is drawn and clothed in each world and in each creature according to its measure.

6 ולכן יש באור וחיות זה התחלקות מדרגות רבות אין קץ ממש שאפי' [שאפילו] בכל עולם מתחלק לד' בחי' דצח"מ [דומם צומח חי מדבר].

Therefore in this light and life-force there is a division into many levels, truly without end: even in each world it divides into four levels, inanimate, vegetative, animal and speaking.

וגם בכל בחי' מד' בחי' אלה יש מדרגות שונות עד אין קץ ומספר ולכל בחי' לפי ערכה כך היא ההמשכה וזהו לכל חד לפום שיעורא דיליה:

And also within each of these four levels there are different gradations without end or number; and to each level, according to its measure, so is the drawing down. This is [the meaning of] "to each one according to his own measure."

7 ובחינת סוכ"ע הוא אור וחיות אלקי שאינו מתלבש תוך עלמין ממש ואין פי' סובב עולה וסובב מלמעלה אלא שהוא ג"כ תוך עלמין אלא שאינו מתלבש בהם

And the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) is a G-dly light and life-force that does not actually clothe itself within the worlds. The meaning of "encompasses" is not that it rises and encompasses from above; rather, it too is within the worlds, only it does not clothe itself in them.

וכמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא אני דוקא שאין בחיות ההוא בחי' התחלקות כלל אני ראשון ואני אחרון קדמון לכל הקדומים כו'

As it is written, "Do I not fill the heavens and the earth?": "I" specifically, for in that life-force there is no level of division at all: "I am first and I am last," "primordial before all that is primordial," etc.

משא"כ בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא בבחי' גבול מהלך ת"ק שנה כו' רגלי החיות כו'.

Whereas the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) is in the mode of limitation: "a journey of five hundred years," etc., "the feet of the Chayos," etc.

8 וזהו ארוממך שעצמותו ומהותו מרומם ומנושא עד אין קץ ותכלית. אלקי שבחי' האור וחיות שנמשך מבחי' סוכ"ע הוא ע"י המלך שמלך שמו נקרא עליהם כמשל המלך שרק שמו והתפשטותו על מדינות ממשלתו.

And this is [the meaning of] "I will exalt You": His essence and being is exalted and uplifted without end or limit. "My G-d": the level of the light and life-force drawn from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) is through "the King," for "His name was called King" over them, like the analogy of a king, of whom only his name and his extension [rest] over the provinces of his dominion.

והמשכה זו שמבחי' סוכ"ע להיות בחי' מל' מכ"ע הוא ע"י ישראל אין מלך בלא עם כו'

And this drawing down, from the level of sovev kol almin to become the level of Malchus (sovereignty), "a kingship of all worlds," is through Israel: "There is no king without a people," etc.

ודוד אמר המקרא הזה בעד כלל ישראל ארוממך אלקי הוא ע"י המלך כו':(ופי' הענין הוא דבחי' סוכ"ע זהו המשכה מא"ס ב"ה שנמשך להיות מתנשא על העלמין.

And David said this verse on behalf of the whole of Israel: "I will exalt You, my G-d" is through "the King," etc. (The explanation of the matter is that the level of sovev kol almin is a drawing down from the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, that is drawn down so as to be exalted over the worlds.

ובהתנשאות זו הוא מחיה אותם והוא החיות בבחי' מקיף שהרי ההתנשאות והרוממות שהמלך מרומם ומתנשא על עמו אין זה בחי' המשכה בפנימיותן כ"א הוא כמו ענין הארה מבחוץ ובדרך מקיף.

And through this exaltation He gives them life, and this is the life-force in the mode of makif (encompassing). For the exaltation and loftiness with which a king is exalted and uplifted over his people is not a drawing down into their inner dimension (pnimiyus), but is rather like a radiance from outside, in the manner of makif.

ולמעלה ע"ז נמשך להם חיות וקיום מבחי' התנשאו' [התנשאות] ומקיף זה. וזהו הנק' סוכ"ע והוא בחי' מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים].

And above, through this, life-force and existence are drawn to them from this level of exaltation and makif. And this is what is called sovev kol almin, and it is the level of "Your kingship is a kingship of all worlds."

והחיות המתלבש בפנימיותן שזהו בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] היא מבחינת דבר ה' ואתה מחיה את כולם היינו האותיות מאל"ף עד ת"ו וה' מוצאות וזהו פי' אתה. הוא המתלבש בפנימיותם.

And the life-force that clothes itself in their inner dimension, which is the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), is from the level of "the word of Havayah," "and You (ve'atah) give life to them all," that is, the letters from alef to tav and the five places of articulation; and this is the meaning of atah ("You"): it is what clothes itself in their inner dimension.

משא"כ בחי' מלכותך וההתנשאות זהו בחי' סוכ"ע. אבל מהותו ועצמותו יתי' הוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע. וכמשל המלך שמהותו ועצמותו אינו מה שמתנשא על עם כי התנשאות זו היא רק התפשטות הארה ממנו לבד.

Whereas the level of "Your kingship," and the exaltation, is the level of sovev kol almin. But His being and essence, may He be blessed, is far, far above the level of sovev kol almin. It is like the analogy of a king, whose being and essence is not [the fact] that he is exalted over a people, for this exaltation is only an extension of a radiance from him, no more.

וזהו ארוממך אלקי המלך. דבחי' רוממות זהו בחי' סוכ"ע לפי שבחינה זו הוא ענין הרוממות וההתנשאות שזהו מקיף על כל עלמין ומחי' אותם עי"ז והוא ג"כ רק מבחי' המלך מדת מלכותו ית'.

And this is [the meaning of] "I will exalt You, my G-d the King": the level of exaltation is the level of sovev kol almin, since this level is a matter of exaltation and uplifting, which encompasses all worlds and gives them life through this; and it, too, is only from the level of "the King," the attribute of His kingship, may He be blessed.

ואלהי הוא בחי' ההארה המתלבשת בתוך כל עלמין והיא הארה מבחי' מלכות. ועל כן פי' ארוממך היא ההמשכה ממהותו ועצמותו ית' להיות בחי' סוכ"ע. ודהע"ה [ודוד המלך עליו השלום] שהיה מרכבה למדת מלכותו אמר זה וכנ"ל):

And "my G-d" is the level of the radiance that clothes itself within all worlds, and it is a radiance from the level of Malchus. Therefore the meaning of "I will exalt You" is the drawing down from His being and essence, may He be blessed, to become the level of sovev kol almin. And David the King, peace be upon him, who was a chariot (merkavah) for the attribute of His kingship, said this, as mentioned above.)

9 אך להיות הכח הזה בנפש שע"י יומשך בחי' סוכ"ע להיות בבחי' מלכות להחיות נבראים בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] הוא ע"פ מ"ש שבעת ימים תאכל מצות לחם עוני כו'

But for there to be this power in the soul, through which the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) will be drawn down to become the level of Malchus (sovereignty), to give life to finite creatures, it is according to what is written, "Seven days you shall eat matzos, bread of poverty," etc.:

שכדי לקבל התורה בשבועות פנים בפנים כו' אחרי יציאתן ממצרים שהי' [שהיה] בבחי' אחוריים נצטוו לספור ספירת העומר ז' שבועות.

for in order to receive the Torah on Shavuos "face to face," etc., after their going out of Egypt, which was in the mode of "the back" (achorayim), they were commanded to count the counting of the Omer, seven weeks.

10 ובשבוע ראשונה לאכול מצה דייקא. והענין שיש בנפש הבהמית ז' מדות רעות כו' וכ"א [וכל אחד / וכל אחת] כלולה מכולם זפ"ז [ז' פעמים ז'] הם מ"ט.

And in the first week [they were commanded] to eat matzah specifically. The explanation is that in the animal soul there are seven bad traits (middos), etc., and each one is comprised of all of them: seven times seven, they are forty-nine.

והוא ענין הספירה להיות המדות בחי' אתהפכא כו'. וזהו ענין העומר שבא מן השעורים מאכל בהמה בחי' נה"ב [נפש הבהמית] כו'.

And this is the matter of the counting: that the traits come to the level of transformation (is'hapcha), etc. And this is the matter of the Omer, which comes from barley, the food of animals, the level of the animal soul, etc.

11 ובז' שבועות אלו מהפכן מעט מעט חסד שבחסד כו'. ע"י שמאיר וממשיך בהן בחי' אור כמשל הנר שדוחה החושך כו'. וזהו וספרתם לשון הארה ואור ואומרים בכל יום היום כו'. היום כו'.

And in these seven weeks one transforms them little by little, Chesed (kindness) of Chesed, etc., by shining and drawing into them the level of light, like the analogy of a candle that pushes away the darkness, etc. And this is [the meaning of] u'sefartem ("and you shall count"), a term of illumination and light; and each day we say, "Today is," etc., "Today is," etc.

12 והמשכת האור הוא מלמעלה מבחי' המדות שעי"ז מתהפכים המדות מבחי' אהבה שבלעו"ז [שבלעומת זה] לאהבת ה' כו'. וכמ"ש וספרתם לכם ממחרת השבת מלמעלה מבחי' המדות.

And the drawing down of the light is from above the level of the traits (middos), through which the traits are transformed, from the level of the love that is on the opposing side to love of G-d, etc. As it is written, "And you shall count for yourselves from the morrow of the Shabbos": from above the level of the traits.

אך א"א להיות בחי' אתהפכא מבלי שתקדים תחלה בחי' אתכפייא שהיא בחי' בטול בטל רצונך כו'.

But there cannot be the level of transformation (is'hapcha) unless the level of subjugation (iskafya) first precedes it, which is the level of self-nullification (bittul): "Nullify your will," etc.

13 וכנודע שא"א להיות התהוות יש מיש כמשל הגרעין הנזרע בארץ שמתרקב תחלה ונעשה בחי' אין ואז יכול להיות צומח גם בתוספת מרובה ע"י כח הצומח שבארץ.

As is known, there cannot be the coming into being of something from something, as in the analogy of a seed sown in the earth: it first rots and becomes the level of "nothing" (ayin), and then it can grow, even with great increase, through the power of growth in the earth.

משא"כ קודם הרקבון שהוא עדיין בבחי' יש לכן ארז"ל ביציא' [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אפרוח [ביציאת] מן הביצה כי קא גביל עפרא בעלמא הוא כו'.

This is not so before the rotting, while it is still at the level of "something" (yesh). Therefore our Sages, of blessed memory, said, concerning the emergence of a chick from the egg, "for when it takes shape, it is mere dust," etc.

14 וכך א"א להיות מבחי' אהבה שבלעומת זה בחי' אהבת ה' אם לא שתקדים תחלה בחי' בטול.

So too, from the level of the love that is on the opposing side there cannot come to be the level of love of G-d, unless the level of self-nullification (bittul) first precedes it.

וכמ"ש בק"ש [בקריאת שמע] אחד ואהבת שתחלה צ"ל מס"נ [מסירות נפש] בחי' בטול למסור נפשו באחד וע"ז ואהבת בכל לבבך בשני יצריך כו' שהוא ענין אתהפכא כו'

As it is written in the Shema, "One," [and then] "And you shall love": first there must be self-sacrifice (mesirus nefesh), the level of self-nullification, to give over one's soul in [saying] "One"; and through this, "And you shall love with all your heart," with both your inclinations, etc., which is the matter of transformation (is'hapcha), etc.

וזהו ענין המצה שנצטוו לאכול בשבוע הא' של ספירה וגם קודם ספירה כי מצה בחי' אתכפייא ובטול.

And this is the matter of the matzah, which they were commanded to eat in the first week of the counting and also before the counting: for matzah is the level of subjugation (iskafya) and self-nullification.

כי המצה אין בה התנשאות להיות תופח ועולה וגם אין בה טעם כמו החמץ והא בהא תליא כנודע שמי שאין בו בחי' התנשאות אינו רוצה למצא טעם בעבודתו כו'.

For matzah has no self-elevation, to swell and rise, and it also has no taste like chametz. And the one depends on the other, as is known: one who has no level of self-elevation does not want to find taste in his service, etc.

וזהו ענין המצה לחם עוני לפני קבלת התור' [התורה] כמ"ש ונפשי כעפר לכל תהיה ואח"כ פתח לבי בתורתך כו' שע"י נפשי כעפר יוכל להיות אח"כ בחי' אתהפכא ולהיות פב"פ [פנים בפנים].

And this is the matter of matzah, "bread of poverty," before the receiving of the Torah, as it is written, "And let my soul be like dust to all," and afterwards, "Open my heart to Your Torah," etc.: through "my soul like dust" there can afterwards be the level of transformation, and to be face to face.

15 והנה בבחי' זו בחינת אתכפייא הוא למעלה מבחי' אתהפכא. כי הגם שאינו מהפך את המדות עדיין מ"מ הרי הוא בטול מכל וכל.

Now, in this respect, the level of subjugation (iskafya) is above the level of transformation (is'hapcha): for although one does not yet transform the traits (middos), nevertheless this is self-nullification (bittul) utterly and completely.

ובאתעדל"ת [ובאתערותא דלתתא] זו בבחי' בטול שמסלק א"ע [את עצמו] מכל בבחי' אתכפייא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות נמשך מבחי' סוכ"ע בחי' מל' שהוא ג"כ בחי' הסתלקות עצמותו ומהותו ית' להחיות רוח שפלים ולב נדכאים כו'.

And through this arousal from below (isarusa dilesata), in the mode of self-nullification, in which one withdraws oneself from everything in the mode of subjugation, [there is] an arousal from above (isarusa dile'eila), so that there is drawn from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) the level of Malchus (sovereignty), which is also the level of a withdrawal (histalkus) of His essence and being, may He be blessed, "to revive the spirit of the lowly and the heart of the crushed," etc.

16 וזהו בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד]. היינו להיות בחי' ברכה והמשכה בבחי' מלכותו לעולם ועד. כי ועד בחילופי אתוון אחד.

And this is [the meaning of] "Blessed be the Name of the glory of His kingdom forever and ever (le'olam va'ed)": that there be the level of blessing and drawing down into the level of His kingship forever and ever. For va'ed, by an interchange of letters, is echad ("One").

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כ"מ [כל מקום] שנאמר ועד אין לו הפסק היינו להיות מלך מלך ימלוך עד אין קץ כו'.

And our Sages, of blessed memory, said, "Wherever it says va'ed, there is no interruption": that is, that it be "[G-d] reigns, [G-d] reigned, [G-d] will reign," without end, etc.

ובנפש היינו שלא להיות בחי' שינויים תוך התפלה ואחר התפלה כל היום שהשינויים הוא מבחי' וימלך וימת כו'. וזהו ענין תרומה להוי' שהוא בחי' הבטול מלמטה למעלה.

And in the soul, this means that there not be the level of changes [from] within prayer to after prayer, the whole day; for changes come from the level of "and he reigned... and he died," etc. And this is the matter of "an offering to Havayah," which is the level of self-nullification (bittul) from below upward.

(והענין שהמשכה זו להיות בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] הוא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ג"כ בבחי' זו שאין לה הפסק דהיינו בחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שענין עול הוא בחי' אתכפייא ובטול רצון שבחינה זו אין לה הפסק כי בחי' זו יוכל להיות בשוה כל היום כולו.

(The explanation: this drawing down, so that there be "Blessed be the Name of the glory of His kingdom forever and ever," comes through an arousal from below (isarusa dilesata) that is also of this kind, which has no interruption, namely the level of accepting the yoke of the Kingdom of Heaven (kabbalas ol malchus shamayim). For a yoke is the level of subjugation (iskafya) and nullification of the will, and this level has no interruption, for this level can be the same the whole day long.

היינו שגם אחר התפלה אע"פ [אף על פי] שאינו עוסק בעומק ההתבוננות מ"מ יוכל להיות בבחי' אתכפייא מצד ההסכם שנשאר אצלו בשעת התפלה.

That is, even after prayer, although one is not occupied in deep contemplation, nevertheless one can be in the mode of subjugation by virtue of the resolve that remained with him [from] the time of prayer.

משא"כ בבחינת אהבה יש שינוי בין שעת התפלה לאחר התפלה כו' ונמצא מעלת בטול רצון ואתכפייא יש לה מעלה יתירה בבחי' זו גם כן והוא מה שאין בה שינויים:)

Whereas in the level of love there is change between the time of prayer and after prayer, etc. So it emerges that the quality of nullification of the will and subjugation has an added superiority in this respect as well, namely that it has no changes.)

והענין הוא כי הנה ידוע דכל השינויים הוא מבחי' שבהי"כ [שבירת הכלים] וכמ"ש בזוהי"ק [בזוהר הקדוש] בענין וימלך וימת כו' דז' מלכין דתהו דמאן דנפיל מדרגיה אקרי מות.

The explanation is that, as is known, all changes come from the level of the shattering of the vessels (sheviras hakeilim), as is written in the holy Zohar on "and he reigned... and he died," etc., [said] of the seven kings of Tohu: whoever falls from his level is called "dead."

וענין נפילה זו שלהם הוא שהיו בבחי' רצוא לבד ולא היה בהם בחי' השוב. ולכן אין קיום לבחי' זו.

And the meaning of this fall of theirs is that they were in the mode of ratzo (running forth) alone, and the level of shov (returning) was not in them. Therefore this level has no permanence.

וכן בנפש האדם צ"ל בחי' רו"ש [רצוא ושוב] דייקא כמ"ש ואהבת ואח"כ ודברת בם בד"ת [בדברי תורה] כו' כנודע.

So too in the human soul there must be specifically ratzo and shov (running and returning), as it is written, "And you shall love," and afterwards, "And you shall speak of them," in words of Torah, etc., as is known.

17 והנה מצד בחי' שבה"כ [שבירת הכלים] הנ"ל נמשכים כל השינויים ג"כ באדם שאע"פ [שאף על פי] שמתפלל באהבה עכ"ז [עם כל זה] אחר התפלה יוכל להיות נמשך ח"ו [חס ושלום] אחר תאוות עוה"ז אלא השמירה לזה היא בחי' השוב ודברת בם ובקיום המצות כו'.

Now, because of the level of the shattering of the vessels mentioned above, all the changes are drawn into man as well: although he prays with love, nevertheless after prayer he can be drawn, G-d forbid, after the desires of this world. But the safeguard against this is the level of shov (returning), "And you shall speak of them," and the keeping of the mitzvos, etc.

אך הנה ידוע דהשבירה היה בז' מדות לבד אבל בבחי' מלכות לא היה כלל שבירה ממש וכמ"ש בספרא דצניעותא ובפי' האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונם לברכה] שם.

But, as is known, the shattering was in the seven emotive attributes (middos) alone; in the level of Malchus (sovereignty) there was no actual shattering at all, as is written in the Sifra DeTzniusa and in the commentary of the Arizal, of blessed memory, there.

18 וזהו הענין שבחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שהוא בחי' בטול רצון אין בה שינוי והוא בחי' ועד שאין לה הפסק.

And this is why the level of accepting the yoke of the Kingdom of Heaven (kabbalas ol malchus shamayim), which is the level of nullification of the will, has no change: it is the level of va'ed, which has no interruption.

וע"י אתערותא דלתתא בבחי' זו מעורר ג"כ למעלה להיות בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] דהיינו שיהיה ברכה והמשכה מעצמות א"ס ב"ה להיות בחי' שם כבוד מלכותו.

And through an arousal from below (isarusa dilesata) in this level, one also arouses above, that there be "Blessed be the Name of the glory of His kingdom forever and ever": that is, that there be blessing and drawing down from the essence of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, to become the level of "the Name of the glory of His kingdom."

19 וכענין המבואר למעלה בפירוש ארוממך אלקי המלך.

This is like what was explained above on the meaning of "I will exalt You, my G-d the King."

וזהו ענין תרומה הא' להוי'. הלמ"ד מורה על ההעלאה ממטה למעלה.

And this is the matter of the first offering, "to Havayah": the lamed ("to") indicates elevation from below upward.

והיינו מפני שהמשכת הרוממות ובחי' מלכות ממהותו ועצמותו ית' עם היות שזהו המשכה וירידה מעצמותו להיות סוכ"ע אך מהות המשכה זו הרי אינה בהתלבשות בהעלמין רק בחי' רוממות והתנשאות עליהם שזהו כעין העלאה ממטה למעלה.

That is because, as for the drawing down of the exaltation and of the level of Malchus (sovereignty) from His being and essence, may He be blessed: although this is a drawing down and descent from His essence to become the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), yet the nature of this drawing down is not an enclothing in the worlds, but only the level of exaltation and uplifting over them, which is like an elevation from below upward.

לכן נק' המשכה זו בזהר בלי [בלשון] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כמאמר הידוע כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין.

Therefore the Zohar calls this drawing down by the expression "the glory of the Holy One, blessed be He, istalek (is raised up)," as in the well-known saying, "When the sitra achra (the other side) is subdued, the glory of the Holy One, blessed be He, is raised up (istalek) in all the worlds."

20 ואין זה ענין סילוק האור ממש ח"ו [חס ושלום]. דא"כ מאי מעליותא אלא אדרבה ודאי היא המשכת וגילוי אור א"ס ב"ה

This is not an actual withdrawal of the light, G-d forbid, for if so, what virtue is there [in it]? Rather, on the contrary, it is certainly a drawing down and revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

רק שהוא בחי' גילוי אור הסוכ"ע שא"א שיהיה הגילוי בפנימיות בתוך הכלי כ"א בבחינת רוממות ולכן נק' אסתלק כאלו האור מתגלה רק מעט ומסתלק.

It is only that it is the level of the revelation of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which cannot be revealed inwardly, within the vessel, but only in the mode of exaltation. Therefore it is called istalek, as though the light is revealed only a little and withdraws.

ע"כ נאמר תרומה להוי"ה שיהי' [שיהיה] בבחינת רוממות והתנשאו' [והתנשאות] והוא המשכת אור הסוכ"ע ממקורו שהמשכה זו היא כמו העלאה.

Therefore it is said, "an offering to Havayah": that it be in the mode of exaltation and uplifting, and this is the drawing down of the light of sovev kol almin from its source; for this drawing down is like an elevation.

ועוד שהמשכה זו היא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שבבחי' העלאה ובטול מלמטה למעלה כנ"ל. וזהו ענין תרומה האחת שהיא מלמטה למעלה:

Moreover, this drawing down comes through an arousal from below (isarusa dilesata), which is in the mode of elevation and self-nullification (bittul) from below upward, as mentioned above. And this is the matter of the one offering [of the two], which is from below upward.

21 ואח"כ כתי' [כתיב] כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי'. היא בחי' ההמשכה מלמעלה למטה תרומה ל' [לשון] הפרשה כנ"ל. תרי ממאה כו'.

And afterwards it is written, "Whoever is generous of heart, let him bring it, the offering of Havayah." This is the level of drawing down from above to below, terumah as a term of separating, as mentioned above: "two out of a hundred," etc.

היינו להיות נמשך מבחי' הוי' הוא בחי' סוכ"ע מהווה תמיד כי היו"ד שבראש מורה על הפעול' [הפעולה] כמו ככה יעשה איוב כו' בבחי' הוי' שבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] יו"ד צמצום כו'.

That is, that there be drawn [down] from the level of Havayah, which is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), constantly bringing into being (mehaveh); for the yud at the beginning indicates action, as in "Thus would Iyov do," etc. [Whereas] in the level of Havayah that is [in] the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), the yud is tzimtzum (contraction), etc.

22 והמשכה זו ע"י נדיבים בחי' האבות שנקראים נדיבים ורועים. כי נדבן הוא בחי' משפיע מטובו לזולתו.

And this drawing down is through "the generous" (nedivim), the level of the Patriarchs, who are called "generous ones" and "shepherds." For a generous giver (nadvan) is the level of one who bestows of his goodness on another.

וכן הרועה רועה צאנו במרעה טוב ומאכיל ומשקה אותם.

And likewise a shepherd tends his flock in good pasture and feeds them and gives them drink.

וכמ"ש נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם כו' להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו כו' כרוה נדיבי עם שמעשה האבות היה לחפור בארות ויחפור אברהם כו'.

And as it is written, "The generous of the peoples are gathered, the people of the G-d of Avraham," etc.; "to seat him with the generous, with the generous of His people," etc.; "the generous of the people dug it." For the work of the Patriarchs was to dig wells: "And Avraham dug," etc.

23 וכל הבארות אשר חפרו בימי אברהם כו' שהבאר הוא בחינת גילוי המים מן ההעלם תוך הארץ שכל מעשיהם היה להביא בחינת סוכ"ע בחינת העלם בגילוי בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שזה היה תכלית כל מעשיהם ועבודתם.

"And all the wells that they dug in the days of Avraham," etc. For a well is the level of the revelation of the water out of concealment within the earth; for all their deeds were to bring the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), the level of concealment, into revelation in the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin). This was the purpose of all their deeds and their service.

24 ונק' נדיבי לב כי הקב"ה נק' בשם לב עד"מ כמ"ש צור לבבי כו'.

And they are called "generous of heart" (nedivei lev), because the Holy One, blessed be He, is called by the name "heart," by way of analogy, as it is written, "the Rock of my heart," etc.

כי הנה הלב מחיה את כל הגוף ע"י דם הנפש שנסגר בתוכו ואח"כ נפתח ויוצא לכל האברים שתמיד סוגר ופותח פותח וסוגר כו' שהוא בחי' רצוא ושוב משפיע ומקבל.

For the heart gives life to the whole body through the blood of the soul, which is closed up within it, and afterwards it is opened and goes out to all the limbs; for it constantly closes and opens, opens and closes, etc., which is the level of ratzo and shov (running and returning), giving and receiving.

כך הנה החיות של כל העולמו' [העולמות] היא בדרך רו"ש [רצוא ושוב] כו' והמשכה זו להיות בחי' רו"ש [רצוא ושוב] הוא ע"י בחי' האבות

So too, the life-force of all the worlds is in the manner of ratzo and shov, etc.; and this drawing down, that there be the level of ratzo and shov, is through the level of the Patriarchs,

ולכן נק' נדיבים כי מדתו של אברהם מדת האהבה הלוך ונסוע רצוא ושוב ע"י זה מעורר למעלה כמים הפנים כו' בבחינת אהבה עליונה.

and therefore they are called "generous ones." For the attribute of Avraham is the attribute of love, "going on and journeying," running and returning; through this he arouses above, "as water [reflects] the face," etc., in the level of supernal love.

25 ומדתו של יצחק ביראה. ופחד יצחק היה לי ע"י בחי' יראה כו'.

And the attribute of Yitzchak lies in awe: "And the Fear of Yitzchak was with me," through the level of awe, etc.

ולכן אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק כו' אלקי אצל כאו"א [כל אחד ואחד] לפי שמדתו של זה לא כמדתו של זה.

Therefore we say, "the G-d of Avraham, the G-d of Yitzchak," etc., [saying] "G-d of" with each and every one, because the attribute of this one is not like the attribute of that one.

וצ"ל בי' הבחי'. כי שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. שגם ע"י בחי' שמאל דוחה גורם נשיאת ראש כו'.

And there must be both levels: for "His left hand is under my head, and His right hand embraces me." For even through the level of "the left [hand] pushes away," the lifting of the head is brought about, etc.

וזהו כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי"ה. היינו המשכת התורה מלמעלה למטה שנק' יין ושמן כו' שהיא בחי' מצה עשירה הנלושה ביין ושמן שאינה באה לידי חמוץ כלל כנ"ל ודי"ל [ודי למבין]:

And this is [the meaning of] "Whoever is generous of heart, let him bring it, the offering of Havayah": that is, the drawing down from above to below of the Torah, which is called "wine and oil," etc.; and it is the level of "rich matzah," kneaded with wine and oil, which does not come to leavening at all, as mentioned above. And this suffices for one who understands.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/torah-ohr/vayakhel/2/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok